

Komediasarjan kulttuuriset erot

Case-esimerkki: The Office

Hanna Gartman

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2022

Media-alan tutkinto-ohjelma
Käsikirjoitus

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Media-alan tutkinto-ohjelma
Käsikirjoitus

GARTMAN, HANNA:
Komediasarjan kulttuuriset erot
Case-esimerkki: The Office

Opinnäytetyö 38 sivua
Toukokuu 2022

Tämä opinnäytetyö tutkii amerikkalaisen ja brittiläisen komedian eroavaisuuksia näitä yhdistävän komediasarjan, The Officen avulla. Aihetta tutkitaan katsomalla suosittua televisio-ohjelmaa, josta on tehty oma versio sekä brittien että amerikkalaisten näkökulmasta. Tutkimuksessa selvitetään näkyisikö sarjoissa selkeitä elementtejä maidensa viihdekulttuurista.

Tutkimus vertailee sarjoja toisiinsa arvioiden mm. tarinankerronnallisia eroja eri hahmojen välillä ja yleisen juonen kulkemisen osalta. Tutkimuksessa käydään myös läpi mahdollisia visuaalisia eroja, joissa saattaisi näkyä kulttuuriset tekijät.

Internet- sekä kirjallisuuslähteistä kerättiin sarjojen tekijöiden kommentteja tuotannoista, sekä katsojien tulkintoja sarjoista. Näiden pohjalta koostettiin vertailu kyseisten kulttuurien eroista komedian ja viihdeteollisuuden suhteen.

Tutkimus osoittautui mielenkiintoiseksi. Huumorin ollessa yksilöllinen kokemus, kulttuuristen erojen vertailu paremmuuden suhteen voi olla melko tarpeetonta. Kuitenkin lähteiden avulla oli mahdollista hahmottaa molemmista sarjoista asioita, jotka voivat olla sidoksissa kummankin maan tapa- ja viihdekulttuuriin. Jatkotutkimuksissa voidaan selvittää lisää amerikkalaisen ja brittiläisen komedian eroavaisuuksista. Yhdelläkin sarjaesimerkillä sai kuitenkin hyvän vertailun aikaiseksi.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Culture and Arts, Film and Television
Screenwriting

GARTMAN, HANNA:
Cultural Differences in a Comedy Series
Case Study: The Office

Bachelor's thesis 38 pages
May 2021

This thesis explores the differences between American and British comedy through the comedy series that unites them, The Office. The study was conducted by watching a popular TV show that has been made its own version from both a British and an American perspective. This study examines whether the series would show clear elements of the entertainment culture of their respective countries.

The series were compared to each other, evaluating e.g., storytelling differences between different characters and in terms of the overall plot. Visual differences that might show cultural factors were also examined.

Data was gathered from online and literature sources, as well as viewers' interpretations of both series. Based on these, a comparison was made of the differences between these cultures in terms of comedy and the entertainment industry.

The study proved to be interesting. When humour is an individual experience, comparing cultural differences to superiority can be quite unnecessary. However, the sources made it possible to outline things from both series that may be related to the customs and entertainment culture of both countries. Further research can shed more light on the differences between American and British comedy. However, the two versions of The Office provided a good comparison.

Key words: sitcom, comedy, tv series

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	KOMEDIA GENRENÄ.....	6
	2.1 Sarjatyypit	6
	2.2 Sitcom eli tilannekomedia	6
	2.2.1 Mokumentti	7
	2.3 Amerikkalainen komedia	8
	2.4 Brittiläinen komedia.....	9
	2.5 Amerikkalaisen ja brittiläisen komedian erot	10
	2.5.1 Analyysivideot.....	11
	2.5.2 Keskustelupalstat	12
3	THE OFFICE	14
	3.1 The Office formaattina.....	14
	3.1.1 The Office UK.....	14
	3.1.2 The Office US.....	16
4	VERTAILU	19
	4.1 Vertailukohteet	19
	4.2 Päähahmot.....	19
	4.2.1 David ja Michael	20
	4.2.2 Gareth ja Dwight.....	21
	4.2.3 Tim ja Jim, Dawn ja Pam	22
	4.3 Sivuhahmot	23
	4.4 Pilotti	24
	4.5 Sarjan eteneminen ja päättyminen.....	25
	4.6 Visuaalinen ilme	26
	4.6.1 Kuvaus	27
	4.6.2 Leikkaus	27
	4.6.3 Lavastus	28
	4.6.4 Puvustus.....	29
	4.7 Jaksovertailu	30
	4.7.1 The Office US: Murder (kausi 6, jakso 10).....	30
	4.7.2 The Office UK: Appraisals (kausi 2, jakso 2)	31
	4.7.3 Vertailu	33
5	POHDINTA	35
	LÄHTEET.....	37

1 JOHDANTO

The Office on yksi katsotuimpia komediasarjoja. Sarja on täynnä hauskoja hetkiä: herttaisia kohtaamisia erilaisten ihmisten välillä sekä aitoa ja tavallista arkea, johon katsojan on helppo samaistua. Olen törmännyt sosiaalisessa mediassa siihen, että erityisesti sarjan amerikkalainen versio on valtaosalla ihmisistä tiedossa. Sarja ylläpitää jopa omaa meemikulttuuriaan. Sarjaa katsotaan yhä tänäkin päivänä aktiivisesti, sen hahmoja siteerataan ja oheistuotteita myydään jatkuvasti. Tämä on mielenkiintoinen ilmiö, sillä sarjan alkuperäinen versio ei tunnu saavan samanlaista kunnianosoitusta katsojilta. Kuitenkin kyseessä on sama konsepti, jossa on hyvin samanlaisia hahmoja; joka sijoittuu samaan ympäristöön; jonka kieli on sama. Tähän tietenkin vaikuttaa vaihtelevat tekijät, joita tässä opinnäytetyössä lähdetään tutkimaan.

Tämä opinnäytetyö tutkii mahdollisia syitä sille, miksi juuri amerikkalainen The Office nousi niin suureen suosioon ja miksi juuri sen huumori uppoaa valtaosaan ihmisistä. Tutkin asiaa tarinankerronnan ja tietenkin komedian näkökulmasta, sillä usein vertaillaan amerikkalaisen ja brittiläisen huumorin eroja, ikään kuin toinen olisi toista parempi. On toki selvää, että jotkut asiat ovat kulttuurisidonnaisia, eivätkä toimisi toisessa kulttuurissa samalla tavalla, vaikka kieli olisikin yhteinen.

Tutkimusta varten katson molempia sarjoja yhdessä ja erikseen, vertaillen sekä visuaalisia että muita mahdollisia sisällöllisiä keinoja, joilla sarjat eroavat merkittävästi toisistaan ja mitä nämä erot kertovat kyseisen maan kulttuurista. Hyödynnän tutkimuksessani kirjallisia lähteitä, sähköisiä artikkeleita, keskustelupalstoja, analyysivideoita ja näiden kommenttikenttiä. Käyn ensin läpi hieman tilannekomedian merkitystä ja historiaa, sekä itse The Office -sarjan taustoja ja matkaa nykypäivään. Näiden kautta tarkastelen kahden eri maan luomien televisiosarjojen eroavaisuuksia ja selvitän miksi katsojat mahdollisesti pitävät toisesta enemmän kuin toisesta.

2 KOMEDIA GENRENÄ

2.1 Sarjatyypit

Kun puhutaan genrestä, tarkoitetaan sarjan sisältöä ja lajityyppiä. Sarjatyypillä taas tarkoitetaan sarjan muotoa, eli montako jaksoa ja juonta on; käyttääkö sarja jatkojuonia vai päättyviä jaksoja. Puhutaan *jatkosarjasta* ja *jaksosarjoista*, sekä näiden hybridistä, *kausisarjasta*. Jatkosarjoissa koko tarina avautuu katsojalle jakso kerrallaan, kun taas jaksosarjassa jokainen jakso sisältää oman tarinansa. Kausisarjassa toteutuu molempien edellä mainittujen juonet. (Nikkinen & Vacklin 2012, 48.) Tv-teoreetikot ovat puolestaan käyttäneet termejä *series* ja *serial*. *Series* tarkoittaa itsenäisistä jaksoista koostuvaa ohjelmatyyppiä, joka on silti teoriassa päättymätön, esimerkiksi *Simpsonit*. *Serialilla* tarkoitetaan jatkuvajuonista sarjaa, jossa sama tarina jatkuu jaksosta toiseen, esimerkiksi minisarjat ja saippuaoopperat. (Hietala 1993, 123.)

Komediasarjat, erityisesti tilannekomediat käyttävät jaksosarjan tyyliä: jaksosta toiseen sarja sisältää samat henkilöt ja perustilanteen, kuitenkin jokaisen yksittäisen jakson ollessa oma tarinansa, joka päättyy jakson aikana (Nikkinen & Vacklin 2012, 48). Mutta vaikka monet tilannekomediat käyttäisivätkin jaksosarjan rakennetta, eivät ne välttämättä sitä ole. Esimerkiksi *The Officen* voisi luokitella jaksosarjaksi, mutta se on enemmän kausisarja, joka sisältää sekä jaksokohtaisia juonia, että taustalla kyteviä tarinoita. Vaikka jokainen jakso onkin itsenäinen, hahmojen väliset suhteet ja elämäntilanteet kehittyvät sarjan aikana merkittävästi, sekä henkilöhahmot saattavat vaihtua.

2.2 Sitcom eli tilannekomedia

Sitcom tulee englannin kielen sanoista *situation comedy*, jolla tarkoitetaan tilannekomedioita. Nämä ovat kestoaltaan noin 20–30 minuuttia. Sitcomeja voidaan kuvata studiossa live-yleisön edessä useammalla kameralla, kiertäen ympäri studion lavasteita, joihin kaikki sarjassa nähtävät tilat on rakennettu. Niitä voidaan kuvata myös ilman yleisöä, jolloin sarjaan voidaan lisätä tarvittaessa jälkikäteen

naururaita, joista monet sitcomit ovatkin tunnettuja. Sitcomeja kuvataan nykyään myös paljon oikeissa paikoissa, kuten esimerkiksi vanhoissa toimistotiloissa tai omakotitaloissa. (Fordham Metz 2008.)

Sitcomien historia ulottuu jopa 1920-luvulle saakka, kun television katselu ei ollut vielä ajankohtaista ja talouksista löytyi radiot. Toisen maailmansodan jälkeen televisioista tuli suosituimpia, mikä tarkoitti, että viihdykettä tulisi löytyä myös ruudun ääreltä. (Blake 2014, 10–11.) The Goldbergs oli ensimmäinen Yhdysvalloissa esitetty pitkäkestoinen sitcom, joka aloitti radiossa 15-minuuttisilla jaksoilla keskittyen perheen sisäisiin kiistoihin eli hyvin universaaliin aiheeseen. (Fordham Metz 2008.)

Sitcomille tyypillisin rakenne on muodostaa ainakin kaksi juonikuviota, A- ja B-juonet. A-juoni on jakson tärkein ja seuratuin tarina, joka tapahtuu yleensä päähenkilön elämässä. B-juoni on puolestaan toissijainen ja seuraa useimmiten sivuhahmojen tarinaa. Jos sarjassa on useita aktiivisia hahmoja, jaksot voivat sisältää vielä enemmän juonia, jotka ovat toinen toistaan pienempiä. Juonikuviot voivat jatkua useamman jakson ajan, jotkut pienetkin juonet voivat kestää jopa koko sarjan ajan. (Fordham Metz 2008.) Tyypillisin kaava sitcomin hahmojen muodostumiselle sisältää sankarin, antisankarin, ihastuksen sekä ystävän (Fordham Metz 2008). Tämä on yleinen tapa roolittaa hahmoja. Useat sitcomit voivat myös mukailla tätä kaavaa luodessaan oman joukkonsa, riippuen mihin sarjassa halutaan keskittyä.

2.2.1 Mokumentti

Mokumentti tulee englannin kielestä, sanasta *mockumentary*, joka on yhdistelmä sanoista *mock* (pilkata, matkia) ja *documentary* (dokumentti). Tällä tarkoitetaan fiktiivistä tarinaa, joka tyyliltään jäljittelee dokumenttia ja parodioi kyseistä genreä. Kyseessä on yleistynyt tyylisuuntaus sitcomien parissa ja hyvin tehtynä mokumenttia ei edes erota ”oikeasta” dokumentista. Toinen The Officen luojista, Stephen Merchant oli kuullut ohimennen kahden naisen välisen keskustelun, jossa he keskustelivat The Officesta pari päivää sen jälkeen, kun ohjelman pilotti oli esitetty. Ensimmäinen nainen kehui näkemäänsä dokumenttia huvittoman

hauskaksi, mutta muutti mielipiteensä saman tien, kun toinen nainen kertoi, ettei uskonut ohjelman olevan dokumentti vaan komedia. Ohjelmaa aluksi kehnut nainen olikin sitä mieltä, ettei se ollutkaan niin hauska. Tämän keskustelun kuuleminen ilahdutti Merchantia, sillä tämä merkitsi vain sitä, että he olivat onnistuneet huijaamaan katsojaa kuvittelemaan, että kyseessä olisi oikea dokumentti eikä vain parodia siitä. (Merchant 2020, Greene 2020, 21.)

The Officen jälkeen on luotu yksi, jos toinenkin sitcom-sarja, jossa tiedostetaan kameraryhmän olemassaolo ja hyödynnetään henkilöhaastatteluja. Etenkin kuvaus- ja leikkaustyyli komediasarjoissa muuttui The Officen myötä erilaiseksi, dokumenttien ja tosi-tv-ohjelmien kaltaisiksi. Monet sarjat alkoivat hyödyntämään nopeampia leikkausrytmejä sekä tiukkoja ja nopeita zoomauksia kuvatessa. Tunnetuimpia dokumenttaarisia sarjaesimerkkejä The Officen jälkeen ovat *Parks and Recreation* (Puisto-osasto) sekä *Modern Family* (Moderni Perhe). (Pruner 2020.) Näissä sarjoissa on myös ollut samoja kirjoittajia kuin The Officessa.

2.3 Amerikkalainen komedia

Yksi amerikkalaisen television käytetyimmistä tyyleistä on sitcom. Vuosien varrelta ne ovat erityisesti tunnettuja naururaitojensa vuoksi, vaikkei näitä juurikaan enää käytetä. Tänä päivänä tunnetuimpia ovat *Frendit*, *Big Bang Theory* (Rillit huurussa) sekä *Seinfeld*. Muista kestoosiokeista 80- ja 90-luvulta on jäänyt elämään mm. *Frasier* sekä *Will ja Grace*. Kaikki edeltä mainitut sarjat ovat muovanneet amerikkalaisen television sellaiseksi mitä se on tänä päivänä. Näitä kaikkia sarjoja yhdistää myös se, että jokaista on tehty vähintään seitsemän tuotantokauden verran – unohtamatta Simpsonit-animaatiosarjaa, joka on viihdyttänyt ihmisiä ympäri maailman 33 tuotantokauden verran. Pitkäkestoisuuden tavoittelu tuntuu olevan yksi amerikkalaisen viihteen tunnusmerkeistä.

Yleisön edessä kuvatut monikameratuotannot ovat yleisesti ottaen se formaatti, josta komediasarjat tunnetaan. Nykyään on olemassa lukuisia menestyviä sitcom-sarjoja, ilman studioyleisön tai naururaidan olemassaoloa, joita kuvataan yhdellä kameralla, mutta vielä 2000-luvun alussa tällaisia sarjoja ei kovin monia ollut. Tänä päivänä sarjoja on koko ajan enemmän, ja ne ovat suosittumia kuin

vanhaa tyyliä noudattavat sarjat. Tällaisia ohjelmia on myös helpompi kuvata, kun yleisö ei ole koko ajan läsnä, vaikka toisaalta yleisön reaktiot auttavatkin käsikirjoituksen kanssa (Blake 2014, 4).

Samoihin aikoihin, kun *The Office*a alettiin ideoimaan Yhdysvaltoihin, oli muitakin ohjelmia, kuten *Arrested Development* (Sukuvika), jotka olivat alkaneet muuttaa perinteisen monikamera-sitcomin suuntaa (Fischer 2018, Greene 2020, 6). 2000-luvun alussa jotkut näyttelijät vierastivat tositelevisio-ohjelmia eivätkä pitäneet näitä kovin suuressa arvossa, sillä he tiesivät, ettei niissä ohjelmissa ollut mitään aitoa (Hardin 2020, Greene 2020, 6). Tämän vuoksi olikin mielenkiintoista, että *The Office* oli ensimmäisiä tunnettuja komediasarjoja, joissa tositelevision tyyliä käytettiin tehokeinona tarinankerronnassa.

2.4 Brittiläinen komedia

Stereotyyppiselle brittihahmolle tyypillistä on olla hyvä tai paha. Vain pienillä asioilla voidaan luoda syvyyttä ja samaistumispintaa hahmolle ja tämän tarinalle, mutta useimmiten voi huomata, että hahmot ovat melko yksiulotteisia. Tällöin huumori tulee itse hahmoista, eikä niinkään tilanteista, joihin he joutuvat. Jos huumoria halutaan itse tilanteesta, sekin viedään yli rajojen niin että se lakkaa olemasta alkujaankin normaali. (Now You See It 2016.) Katsojan tehtäväksi jää tuntea myötähäpeää hahmoja kohtaan. Tarkoituksena on kuitenkin tuoda ilmi se, että itselleen voi ja pitääkin nauraa aina välillä.

Tunnetuimpia komediallisia esimerkkejä brittiläisestä televisiosta viime vuosikymmeniltä on *Pikku-Britannia*-sketsisarja, *Blackadder* (Musta kyy), *Peep Show* sekä tietenkin *Monty Python* -komediaryhmä, joka on tehnyt sekä sketsisarjan että elokuvia. Näissä ohjelmissa ei esiinny erityisen pidettäviä ja empatiaa herättäviä hahmoja – ja jos esiintyy, heidät mahdollisesti asetetaan tilanteisiin, jotka muuttavat katsojan käsitystä hahmoista. Usein niissä törmää hahmoihin, jotka omalla persoonallaan voivat normalisoida jo valmiiksi outoja tilanteita. Voisi siis yleistää jo parin ohjelman perusteella, että brittiläisessä viihteessä halutaan esitellä hahmoja, joiden persoonista ja surkuhupaisasta elämästä revitään huumoria.

Brittiläisessä vihteessä ei myöskään näe kaikista komeimpia ja kauniimpia näyttelijöillä, jos ajatellaan yhteiskunnan standardeja vuosien varrelta. Joukossa on liuta tavallisen näköisiä ihmisiä ilman "Hollywood-glamouria". Tämän vuoksi monet katsojat voivat kokea brittiläiset sarjat tai elokuvat samaistuttavammaksi. (Greenbay 2021, The Film Essay 2019.) Kenties tarkoituksena on myös saada epämiellyttävistä persoonista vielä epämiellyttävämpiä, kun he eivät näytä liian viehättäviltä.

2.5 Amerikkalaisen ja brittiläisen komedian erot

Amerikkalainen filmitelontyö koostuu hyvin pitkälti toivosta ja onnellisista lopuista. Ajatus amerikkalaisesta unelmasta, menestyksestä ja valoisasta tulevaisuudesta on keskiössä amerikkalaisessa vihteessä, oli hahmojen lähtökohdat mitkä tahansa. Hahmot haluavat kehittyä ja kasvaa ihmisinä ja olla parempia elämässään. (Blake 2014, 13.) Tämän vuoksi katsoja haluaa heille vain ja ainoastaan hyvää, sillä he mahdollisesti heijastavat myös katsojan toiveita ja näkemyksiä itsestään ja hänen omasta tulevaisuudestaan. Hyvänä poikkeuksena tällaisesta amerikkalaisesta toiveajattelusta on esimerkiksi mustan huumorin komediasarja *It's Always Sunny in Philadelphia* (Elämää Philadelphiassa), joka kertoo viidestä epämiellyttävästä hahmosta ja heidän elämästään. Ohjelman koko idea on tietenkin vain saada ihmiset nauramaan, mutta tätä varten tekijöiden on täytytty venyttää vitsien moraalisia rajoja. (Howerton 2021, Romean 2021.)

Brittiläisviihteen erottaa amerikkalaisesta sillä, että Briteissä asiat tehdään pienemmällä mittakaavalla. Esimerkiksi kahden hahmon välisessä elokuvakohtauksessa toinen sanoo tyynenä jotain, toinen toista. Jännite on siinä ja kohtaus päättyy. Jos Hollywoodin tuottajat päättäisivät tehdä samasta elokuvasta oman version, budjettiin lisättäisiin 50 miljoonaa, elokuvan nimi olisi dramaattisempi ja kohtauksen kulku olisi erilainen: henkilöt haastaisivat äänekkäästi riitaa, toinen hahmoista lähtisi moottoripyörän kyytiin, joutuisi ulkopuolisen hyökkäyksen kohteeksi ja lopulta kuolisi räjähdykseen. (Izzard 1999.)

Ricky Gervaisin mukaan (2011) amerikkalaiset ovat enemmän virtaviivaisia, eivätkä he piilotele toiveitaan tai pelkojaan. He kannustavat kunnianhimoon ja palkitsevat avoimesti menestyksestä. Britit puolestaan ovat paljon luonnollisempia epäonnistumisten kanssa. He ylistävät altavastaajia, kunnes he eivät enää ole sellaisia. He haluavat hivin vuoksi alentaa auktoriteetteja.

Blake täydentää Gervaisin argumenttia kertomalla brittien rakkaudesta hahmoihin, jotka epäonnistuvat. Esimerkiksi David Brent (The Office) ja Blackadder (Blackadder) elävät elämää, jotka eivät sovellu hahmoille millään tavalla. Britit ovat mieltyneet epäonnistujiin, joilla ei ole toivoakaan saavuttaa mitään merkittävää elämässään. Amerikkalaisen ja brittiläisen sitcomin erottaa sillä, että amerikkalaiset viestivät miltä he haluaisivat maailman näyttävän, kun taas brittiläiset kertovat millainen maailma on. (Blake 2014, 13–14.)

2.5.1 Analyysivideot

Tutustuin erilaisiin YouTube-analyysivideoihin koskien brittiläisen ja amerikkalaisen huumorin eroja. Löysin kuitenkin kommenttikentistä mielenkiintoisia havaintoja sekä eurooppalaisten että amerikkalaisten näkökulmista. Toiset olivat sitä mieltä, että amerikkalaisen huumorin ydin on tehdä normaalista tilanteesta outo ja brittiläisen huumorin ydin on tehdä oudosta tilanteesta normaali. Monet olivat samaa mieltä siitä, että brittiläisen median visuaalinen ote, ihmisten tavallinen ulkonäkö ja miljöö ovat avainasemassa, kun kyse on samaistuttavuudesta. (Ace Kebabs ym. 2021, The Film Essay 2019.)

Amerikkalaiset ottavat itsensä melko vakavasti ja näin ollen, analyysivideoon vedoten, katsoja nauraa heidän kanssaan eikä niinkään heille. Brittiläinen komedia koskee nimenomaan itselle nauramista, minkä vuoksi heidän huumorinsa onkin usein kuivaa ja itseään alentavaa, mikä ei tietenkään miellytä saatikka naurata kaikkia. (EFoxKitsune 2021, The Film Essay 2019.)

2.5.2 Keskustelupalstat

Muutamassa Reddit-keskustelussa keskusteltiin brittikomediasta muiden näkökulmasta, sekä vertailtiin yleisesti maiden eroja huumorin suhteen. Keskusteluissa nousi esiin hyvä huomio siitä, että vaikka joku olisikin amerikkalainen tai britti, hän on silti saattanut kasvaa toisen kulttuurin ja komedian parissa, minkä vuoksi vastaukset ovat voineet senkin puolesta vaihdella, eikä tämän vuoksi voi muodostaa täydellistä kokonaiskuvaa. Huumori on kuitenkin hyvin yksilöllinen kokemus kaikille ja siihen vaikuttaa paljon oma elinympäristö.

Nimimerkittömän kommentoijan (Reddit 2011) mukaan yksi miellyttävä tekijä brittiläisessä televisiossa on tuotantokausien vähäisyys yleisellä tasolla. Saippuasarjoja on muutamia, jotka ovat kestäneet vuosia, mutta kommentoijan mielestä monien tv-sarjojen lyhytkestoisuus on ehdoton plussa. Tämä on selkeä ero amerikkalaisen television kanssa, sillä harva oikeasti suosittu, televisiossa esitetty ohjelma Yhdysvalloissa on kestänyt vain pari tuotantokautta.

Amerikkalainen komedia ja tarinankerronta sisältää enemmän vitsejä ja niiden huipentumia, kun taas brittiläinen komedia keskittyy enemmän itse tilanteisiin ja henkilöiden väliseen pilailuun. (PM_Me_UrRightNipple 2021, Reddit 2021.) Amerikkalaisessa komediassa on tavallista saattaa pahaa-aavistamattomia ihmisiä erikoisiin tilanteisiin, joissa he näyttäytyvät hauskoina. Moderni brittihuumori sisältää aitoa älykkyyttä ja tilannetajua. (abadgaem 2011, Reddit 2011.) Kuten aiemmin mainittua, brittiläisen huumorin kuvaillaan keskittyvän ihmisten kiusaantuneisuuteen ja ilkeyteen. Tämä ei tietenkään sovellu kaikille. Toisen kommentoijan (havespacesuit 2011, Reddit 2011) mukaan tällaisen huumorin toteuttaminen ei ole hauskaa ja se muistuttaa kouluaikaisia kiusaajia.

Jotkut ovat kuitenkin sitä mieltä, ettei amerikkalainen ja brittiläinen huumori edes eroa toisistaan sen kummemmin. Näiden erottelu on saattanut syntyä puhtaasti siitä, että britit halutaan nähdä fiksumpina ja nokkelampina kuin amerikkalaiset. Toki joitain eroja näiden välillä on, mutta lähinnä vitsien ilmaisutavoilla. (Living-Wake25 2021, Reddit 2021.) Amerikkalaisen komedian tyyliä voi myös selittää kulttuurin sijasta ylipäätään heidän tavallaan tehdä televisiota. Sarjojen tuotanto-

kaudet ovat pitkiä, vähintään kahdenkymmenen jakson mittaisia, kun taas britti-sarjojen tuotantokaudet saattavat kestää vain muutaman jakson verran. (Red-Western 2021, Reddit 2021.)

3 THE OFFICE

3.1 The Office formaattina

The Office on vuonna 2001 ensiesityksensä saanut brittiläinen komediasarja, joka oli ensimmäisiä tunnettuja lajityypissään. Se toteutettiin dokumentaarisella tyyllillä ja sai täten dokumentin tittelin. Sarjan loivat englantilaiset Ricky Gervais sekä Stephen Merchant. Ideana oli seurata paperiyhtiön työntekijöiden elämää dokumentin tavoin, kuvata heidän työpäiväänsä ja joskus vapaa-ajan viettoakin, sekä haastatella heitä tasaisin väliajoin. Toimiston esimies oli sopinut kuvitteellisen tuotantoyhtiön kanssa dokumentin kuvaamisesta ja piti huolen siitä, että oli jatkuvasti huomion keskipisteenä. Toimistolla työskenteli toinen toistaan erikoisempia persoonia, joista eniten valokeilassa olivat esimiehen lisäksi tämän assistentti, paperin myyjä sekä vastaanottovirkailija. Nämä neljä hahmoa ovat vakiot sarjan kaikissa eri maiden versioissa.

The Office on tuotu tähän mennessä kymmeneen maahan omana versionaan, myös Suomeen Sami Hedbergin johdolla. Yhdysvallat, Ranska, Kanada, Chile, Intia, Israel, Ruotsi, Puola sekä Tšekki ovat luoneet oman tulkintansa brittiläisestä sarjasta. Suurimmasta osasta on tehty ainakin pari tuotantokautta. Myös Saksassa on tehty sarjaa mukaileva versio, joka pyöri useita vuosia, sen kuitenkin olematta virallinen The Officen jälkeläinen. Kaikista näistä eri maiden versioista, alkuperäinen brittituotanto sekä amerikkalaistuotanto ovat kansainvälisesti suosituimmat.

3.1.1 The Office UK

Ricky Gervais ja Stephen Merchant tutustuivat toisiinsa radiotyön parissa. Stephen kävi vuonna 1998 BBC:llä kurssin, jonka yhtenä tehtävänä oli tehdä dokumentti. Hän ehdotti Rickylle, että he tekisivät jotain hyödyntäen vuosien mittaisia kokemuksiaan toimistotyöskentelystä. (Merchant 2020, Greene 2020, 13.) Ricky katsoi tuohon aikaan paljon dokumenttisarjoja, ja he katsoivat vertailuksi *Troubleshooter*-nimistä ohjelmaa, jossa oli paljon samaistuttavia hahmoja.

(Gervais 2020, Greene 2020, 14.) He päätyivät kuvaamaan demon nimeltään *Seedy Boss*, johon he olivat hyvin tyytyväisiä. Alan piireissä demosta alettiin puhua, minkä jälkeen he päätyivät keskustelemaan BBC:n kanssa sarjan luomisesta. (Atalla 2020, Greene 2020, 15.)

Lopulta he pääsivät kuvaamaan pilottijakson, johon valittiin mahdollisimman tuntemattomia, tavallisen näköisiä ihmisiä, mahdollisimman tavalliseen toimistoympäristöön, mahdollisimman tavalliseen kaupunkiin. Ricky Gervais halusi näytellä sarjan päähenkilöä, Wernham Hogg -paperiyhtiön esimiestä David Brentiä, jonka oli tarkoitus olla erittäin itsekäs, suosiota havitteleva persoona. Hänen seuratuimpia alaisiaan dokumentissa ovat hänen assistenttinsa Gareth Keenan, paperinmyyjä Tim Canterbury sekä tämän ihastus, vastaanottovirkailija Dawn Tinsley. Sarjassa seurataan erityisesti Davidin huomionhakuisuutta, Garethin ja Timin saailua, Garethin epätoivoista esimiehenmielistelyä, sekä Timin ja Dawnin orastavaa romanssia.

Sarjan keskeisenä ideana oli kuitenkin seurata tylsän näköisessä toimistotilassa elämäänsä kyllästyneitä ihmisiä, mikä varmasti herätti samaistumisen tunteita katsojissa. Värimaailma oli monotoninen, toimiston työntekijät edustivat harmaan jokaista sävyä ja kaiken tämän keskellä paikkaa yritti pyörittää maailman mukahauskin ihminen, joka oli oikeastaan aika röyhkeä. Sarjan luojille oli tärkeää ylläpitää tylsyyttä ja masentavaa ilmapiiriä, mikä näkyi juuri ilmeettömissä hahmoissa ja hitaissa, pitkäksi venyvissä hiljaisuuksissa ja kiusallisessa tunnelmassa. (Hollis, Merchant & Gervais 2020, Greene 2020, 18.)

Sarja kesti kaksi tuotantokautta, molemmat sisältäen kuusi jaksoa sekä näiden lisäksi julkaistiin vielä kaksi erikoisjaksoa. Erikoisjaksoja lukuun ottamatta jaksot kestivät 29 minuuttia. Sarjassa ei ehtinyt kahden kautensa aikana tapahtua suurempia juonellisia käänteitä. Ainoastaan Timin ja Dawnin romanssi sai varmasti onnellisen lopun erikoisjaksojen päätyttyä.

Ohjelma ei aluksi herättänyt huomiota, sillä heidän ruutuaikansa oli sijoitettu maanantai-illoille kesän ajaksi. Näin ollen ohjelman tekeminen ei ollut suuri riski kellekään, sillä sen tekeminen oli edullista eikä kukaan olisi menettänyt juuri mitään, jos se ei olisikaan noussut tunnetuksi. (Gervais 2020, Greene 2020, 16.)

Ihmisten palailtua kesälomiltaan, sarja alkoikin saada katsojia. Normaalista poiketen BBC esitti The Officen uusintana vain kolme kuukautta myöhemmin ensimmäisestä kierroksesta, minkä myötä sarjasta tuli hitti. (Atalla 2020, Greene 2020, 22.) Myöhemmin sarja on myös nimetty parhaimmaksi ohjelmaksi viimeisen 20 vuoden aikana (BBC 2015).

Kahden kauden jälkeen Merchant ja Gervais päättivät lopettaa sarjan teon, sillä heitä alkoi huolestuttaa riski toistuvuudesta. He kirjoittivat ja ohjasivat sarjan kahdestaan, joten toisen kauden loputtua heistä alkoi tuntua siltä, että kaikki ideat olivat jo käytetty. (Merchant 2020, Greene 2020, 22.) Gervais sai puhelun amerikkalaiselta tuottajalta, Ben Silvermanilta, joka oli erittäin kiinnostunut sarjan vie misestä meren ylitse.

3.1.2 The Office US

Silverman otti yhteyttä Gervaisiin ja he sopivat tapaamisesta. Gervais oli hyvin skeptinen aluksi, sillä tuohon aikaan oli jo tunnettua se, että ohjelmien lokalisointi Yhdysvaltoihin ei ollut aina tuottoisaa. Brittiläisversion tekijät saivat kuulla, että amerikkalaiset tulisivat pilaamaan tämän sarjan. (Atalla 2020, Greene 2020, 25.) Amerikkalaiset jopa ehdottivat, että Gervais tulisi sarjaan esittämään Brentiä, mikä hämmensi häntä todella paljon, kun kyseessä olisi amerikkalaisen version tekeminen. Hänelle oli tärkeää, että he tekevät oman näköisensä version, siinä missä hän teki itselleen tutusta ympäristöstä hänen näköisensä. (Gervais 2020, Greene 2020, 25.)

Greg Daniels, amerikkalaisen The Officen luoja löysi Merchantin ja Gervaisin kanssa välittömästi yhteisen sävelen. Heitä yhdisti se, että Timin ja Dawnin (Jimin ja Pamin) suhde oli sarjan sydän (Gervais 2020, Greene 2020, 27). Kun sarjaa alettiin kehittää Yhdysvaltoihin, oli selvää, että naururaitoja ei tulisi, ohjelma pysyisi alkuperäisen lailla yhdellä kameralla kuvattavana dokumenttina, eikä tähänkään tuotantoon palkattaisi tunnettuja näyttelijöitä (Silverman 2020, Greene 2020, 27). Lopulta ohjelmaan saatiin kasaan tähtinelikko: Dunder Mifflin -paperi yhtiön esimies Michael Scott, hänen assistenttinsa Dwight Schrute, myyjä Jim Halpert sekä vastaanottovirkailija Pam Beesly. Brittiläisestä poiketen myös moni

muu sivuhahmo luotiin omiksi persooniksi ja tuotiin sarjan edetessä yksi kerrallaan parrasvaloihin.

Monet olettivat, että amerikkalainen sarja epäonnistuisi. Koska brittiversio kulki niin vahvasti Gervaisin ja Merchantin persoonilla, täytyi pohtia todella tarkkaan, miten sarjasta saisi toimivan Yhdysvalloissa ja kuinka tämä istutettaisiin heidän tapa- ja työkuulttuuriinsa. (Sheffield 2020, Greene 2020, 32.) Ei ollut tavatonta pelätä, että amerikkalaiset muuttaisivat jonkun formaatin, joka on syntynyt sen ulkopuolella ja alun perin toiminut täydellisesti jossain toisessa kulttuurissa. Tuohon aikaan esimerkiksi *Coupling*-sarjan tuominen Yhdysvaltoihin oli floppi, sillä se oli vain täysi kopio alkuperäisestä, alusta loppuun saakka. Se oli olemassa olevan idean toistoa. (Sepinwall 2020, Greene 2020, 32.) Myöhemmin tällaisia vähemmän onnistuneita kopiointiyrityksiä ovat olleet mm. *Skins US* sekä *Top Gear US* (Rooms 2012).

Pilottijakso kuvattiin lähes täysin identtiseksi brittiläiseen verraten, mikä ihmetytti jopa sarjan alkuperäisiä luojia. Tämä oli kuitenkin välttämätöntä, jotta kanavayhtiö pystyi päättämään, halusivatko he jatkaa tällaisen ohjelman kanssa eteenpäin (Daniels 2018, Greene 2020, 59). Vaikka pilotissa oli jo kuitenkin Danielsin omaa kädenjälkeä, se oli silti niin identtinen alkuperäiseen, että monille tuli outo tunne sitä katsoessa (Wilmore 2020, Greene 2020, 59). Gervais koki sarjan parantuneen huomattavasti, kun he päättivät tehdä omaa juttuaan eivätkä kopioineet enää täysin brittiläistä (Gervais 2020, Greene 2020, 58). Yhtenä ongelmana oli kuitenkin jaksojen kestot. Siinä missä brittiläisen yksittäisen jakson kesto oli lähes puoli tuntia, amerikkalaisessa he saivat ohjelma-aikaa vain vähän yli 20 minuuttia. Näin lyhyt aika tuotti jo oman haasteensa: miten kertoa selkeä tarina, kuitenkin pitäen sen samalla hauskana. Brittiversiossa oli helppo pitkittää kiusallisia hetkiä, amerikkalaisessa se oli jo haaste.

Pilotin arvostelut olivat huonot. Moni ei pitänyt päähenkilöstä, mikä on sinänsä ymmärrettävää, kun tämä kirjoitettiin aluksi vastaamaan täysin David Brentiä. Jotkut eivät ylipäättäen pitäneet Steve Carellista (Michael Scott) näyttelijänä. Toiset olivat pettyneitä siihen, että sarja tuntui olevan täysi kopio brittiläisestä. Useat vertasivat Scottin ja Brentin hahmoja toisiinsa vähän liiankin yksityiskohtaisesti ja

tuntuivat unohtaneen sen, että Michaelin ei ollut tarkoitus olla uusi David Brent, vaikka se siltä aluksi vaikuttikin. (Barnhart ym. 2005, Greene 2020, 63.)

Ensimmäisen kauden haasteista huolimatta sarja sai jatkoa ja lähti nousukiitoon toisen kauden aikana. Lopulta The Office US pyöri televisiossa yhdeksän tuotantokautta, 201 jaksoa, ja nousi kaikista näistä versioista tunnetuimmaksi. Vuonna 2020 The Office US oli Netflixin katsotuin sarja, vaikka sarjaa tehtiin vuosina 2005–2013 (Spangler 2021). Tänä aikana sarja oli ehdolla lukuisia kertoja eri palkintogaaloissa ja voitti kymmeniä palkintoja.

4 VERTAILU

4.1 Vertailukohteet

Lähdin vertailemaan sarjoja keskenään sillä ajatuksella, että katson molemmat alusta loppuun ja yritän muodostaa kokonaiskuvan siitä huolimatta, että brittiläistä sarjaa on olemassa vain 14 jaksoa, sisältäen erikoisjakson, joka esitettiin kahdessa osassa, kun taas amerikkalaista yhdeksän kokonaista tuotantokautta. Sen sijaan että vertailisin molemmista esimerkiksi 12 ensimmäistä jaksoa, tarkastelen niiden kokonaisuutta, sillä molemmissa on kuitenkin omanlaisensa kaari hahmojen ja tarinoiden kehityksen osalta.

Ensiksi esittelen sarjan päähahmot ja heidän mahdolliset eroavaisuutensa toisiinsa, minkä jälkeen sivuan muita toimiston sivuhahmojen osallisuutta sarjoissa. Tutkin kummankin jakson pilotteja, sillä olen kuullut sanottavan, että ne olisivat lähes identtiset. Luen molempien pilottien käsikirjoitukset ja analysoin jaksot niiden perusteella. Tämän jälkeen tutkin sarjojen eroja kokonaisuutena: miten elämä toimistossa muuttuu kausien varrella. Viimeisenä vertailen kahden yksittäisen jakson yksilöllisiä ominaisuuksia ja näiden eroja toisiinsa.

4.2 Päähahmot

Käyn seuraavaksi läpi molempien sarjojen avainhenkilöiden eroavaisuuksia toisiinsa. Päähahmoiksi lukeutuvat toimiston esimies David Brent (UK) ja Michael Scott (US), esimiehen assistentti Gareth Keenan (UK) ja Dwight Schrute (US), myyjä Tim Canterbury (UK) ja Jim Halpert (US) sekä vastaanottovirkailija Dawn Tinsley (UK) ja Pam Beesly (US).

Brittiversiossa oli tärkeää tuoda toimistoon työntekijöitä, jotka näyttävät juuri niin tavallisilta ja elämänsä kyllästyneen näköisiltä ihmisiltä kuin suinkin mahdollista. Omaksi ilokseni sain todeta, että sama tema jatkui amerikkalaisessa versiossa. Sarjan ainoa poikkeava näyttelijänvalinta tuntui olleen Steve Carell (Michael Scott), joka oli jo tuohon aikaan niittänyt mainetta komediamailmassa. Sarjan

tekijöillekin oli tärkeää valita tunnistamattomia henkilöitä näytttelemään, jotta illuusio dokumentista olisi entistä aidompi (Kwapis 2020, Greene 2020, 42).

4.2.1 David ja Michael

Mikä tekee brittiläisestä omalaatuisen, on sen hahmot, erityisesti Ricky Gervaisin näytttelemä David Brent, joka on tuskallisen kiusallinen ja niljakas esimies. Lähes kaikki mitä hän sanoo herättää katsojassa myötähäpeää ja hän onkin tämän suhteen erittäin lahjakas näyttelijä. Amerikkalaisessa versiossa Steve Carellin Michael Scottista yritettiin kuoria David Brentin kaltainen hahmo, mutta jo pilotti kertoi katsojalle, että tämä tuntui väärältä. Onneksi tästä lähdettiin jo seuraavien jaksujen aikana kehittymään eteenpäin ja sarjan tekijät tajusivat, ettei sama tyyli toimi enää toisella näyttelijällä.

Michaelista tehtiin lopulta sääliittävä ja yksinäinen ihminen, kun taas David on suosionhakuinen typerys, joka ei ymmärrä mitä ihmiset hänestä oikeasti ajattelevat. Michaelin kohdalla tuntuu enemmänkin siltä, että hän syvällä sisimmässään tiedostaa, ettei häneen suhtauduta hyvällä, mutta hän päättää silti yrittää voittaa muiden ystävyyden ja haluaa kuvitella työntekijöidensä olevan hänen kanssaan yhtä suurta perhettä. Toista kautta aloittaessa, Greg Daniels olikin päättänyt, että Michaelilla täytyy olla sydän ja hänestä täytyy tehdä sääliittävämpi kuin mitä hän oli ensimmäisellä kaudella ollut (Kessler & Eisenberg 2020, Greene 2020, 92).

Michaelin hahmo sai paljon kritiikkiä pilotin ja ensimmäisen kauden tiimoilta. Ei sinänsä yllättänyt, että amerikkalainen yleisö ei halunnutkaan täysin vastenmielistä esimiestä johtamaan yritystä, varsinkin jos tämä oli yksi päähenkilöistä. Haluttiin jälleen samaistuttavampi ja sympaattisempi hahmo. Sen sijaan brittiversiossa David Brent toimii täydellisesti, sillä toimisto on täynnä persoonallisia ihmisiä.

Mielenkiintoisena havaintona pidin myös hahmojen eroja kameraryhmään suhtautumisessa. David tuntui pitävän jatkuvasti huolta siitä, että kamera keskittyi häneen ja jos kamerat kuvasivat muussa tilassa, hän kyllä löysi tiensä paikalle. Hän myös katsoi kameraan paljon enemmän, ikään kuin ylläpitäen jonkinlaista

imagoa itsestään. Michaelkin keskittyi alkukausilla kameraryhmän olemassa-oloon, mutta ei vie huomiota samalla tavalla, jos kamerat keskittyvät muihin henkilöihin. Michaelille tuntui olevan paljon tärkeämpää keskittyä yleiseen ilmapiiriin, mikä sai hänet näyttäytymään parempana esimiehenä, kun taas David halusi olla enemmän huomion keskipisteenä.

Brentistä poiketen Michael Scottin tarina sai sarjan aikana sympaattisen päätöksen. Hänen jatkuva, epätoivoinen etsintänsä rakkauden perään herätti katsojassa vuoroin suurta myötähäpeää mutta myös sympatiaa. Kausien varrella hänet nähtiin eri suhteissa ja hänen puolestaan sai olla onnellinen ja välillä taas erittäin huolissaan hänestä. Kumppaniehdokkaat olivat toisistaan hyvin poikkeavia ja mainioita sivuhahmoja, mutta lopulta Michael löysi rinnalleen vertaisensa, Holly Flaxin. Heillä oli hellyttävä parisuhde, minkä vuoksi on rankkaa katsoa sivusta, kun he joutuivat hetkeksi eroamaan toisistaan. Lopulta he päätyivät kuitenkin takaisin yhteen ja Michael poistui Hollyn mukana sarjasta seitsemännellä tuotantokaudella, kun Steve Carell koki aikansa sarjan parissa olleen loppussa. Michael sai onnellisen loppunsa, perusti Hollyn kanssa perheen ja ilmestyi vielä sarjan päätösjaksossa Dwightin häihin. David puolestaan jatkoi elämäänsä etsien romanssia. Hän oletti ihmisten tunnistavan hänet dokumentista ja kuvitteli olevansa kuuluisa, vaikka asia ei ollutkaan niin. Hänet oli erotettu esimiestehtävistään ja siitä huolimatta hän kävi vierailemassa toimistolla, vaikkei hänen läsnäoloaan erityisemmin enää kaivattu.

4.2.2 Gareth ja Dwight

Gareth on erittäin kiusallinen, huumorintajuton, ehkä vähän epävarmakin persoona, joka ei erityisemmin pidä kollegastaan Tim Canterburysta. Hän on erittäin virkaintoinen ja auttaa David Brentiä missä tahansa asiassa. Vapaa-ajallaan hän on osa-aikaisena vapaaehtoisena armeijan leivissä ja on tästä erittäin ylpeä ja kehuskelee usein erinäisillä militaristisilla kyvyillään. Hänelle on tärkeää, että häntä kunnioitetaan, mikä altistaa hänet usein vitsien kohteeksi, eikä hän edes tajua sitä. Hän kuvittelee olevansa varsinainen naistenmies, mutta ohjelman aikana hän on epäonninen sinkkumarkkinoilla.

Garethin ja Dwightin erot ovat lopulta aika hienon hienot, mutta kuitenkin tarpeeksi selkeät jotta heidät tunnistaa täysin eri versioiksi ja tulkinnoiksi esimiehen mielistelijästä. Dwight puolestaan omistaa maatilan ja toimii vapaaehtoisena poliisivoimissa. Hänellä on erittäin harhainen käsitys omasta auktoriteetistaan. Hän on itsevarma ja hän näyttää sen, vaikka ei osaa nauraa itselleen. Dwight kuitenkin osaa tarvittaessa pitää hauskaa mutta aina omin ehdoin ja säännöin. Hän on myös naistenmies, mikä tulee monille sarjan myötä yllätyksenä. Hän ei myöskään pidä kollegastaan Jim Halpertista, mutta lopulta he ovat ystäviä keskenään. Hän osaa kunnioittaa Jimiä, vaikka onkin valmis puukottamaan tätä selkään, jos vain saa mahdollisuuden. Dwight on ymmärrettävästi yksi yleisön suosikeista monipuolisen persoonansa vuoksi.

4.2.3 Tim ja Jim, Dawn ja Pam

Alkuperäiset Tim Canterbury ja Dawn Tinsley vaihtuivat Jim Halpertiksi ja Pam Beesleyksi kun sarja tuotiin Yhdysvaltoihin. Heidän tarinansa säilyi samanlaisena, vaikka amerikkalaisessa versiossa se jatkuikin paljon pidemmälle ja sai enemmän käänteitä osakseen. Hahmot itsessään olivat hyvin samanlaisia keskenään. Jim ja Tim olivat työhönsä kyllästyneitä, selkeästi liian fiksuja henkilöitä työskentelemään siinä työpaikassa ja yhteisössä, jossa he olivat. Molemmat olivat silminnähdessä ihastuneita vastaanottovirkailijaan, joka oli sarjan alussa varattu. Pamilla ja Dawnilla oli jonkinlaisia romanttisia tunteita kollegaansa kohtaan, vaikka eivät sitä myöntäneetkään. Alkukausina sekä Jim että Tim tunnustivat ihastuksensa Pamille ja Dawnille saamatta kuitenkaan vastakaikua. Tim ja Dawn saivat toisensa sarjan päätösjaksossa. Jimin ja Pamin suhde paljastettiin vasta neljännellä kaudella.

On selvää, että sekä Gervaisille ja Merchantille kuin Danielsille oli tärkeää panostaa tähän toimistoromanssiin. Koska brittiversion kesti niin lyhyen ajan, siihen ei kerennyt saamaan samanlaista jännitettä kuin amerikkalaisessa versiossa. Amerikkalaista versiota kesti yhdeksän tuotantokautta, jolloin sarjaan mahtui paljon erilaisia tilanteita jännittää kuinka Jimin ja Pamin käy. Vasta toisen kauden lopussa Jim uskalsi kertoa Pamille tunteistaan, vaikka Pam ei vastannutkaan hänen tunteisiinsa. Katsoja kuitenkin näki jo ensimmäisistä jaksoista lähtien, kuinka

Pam tunsi jotain poikkeuksellista Jimiä kohtaan. Hän seurusteli tuolloin varastotyöntekijä Royn kanssa, joten hänen kemioitansa kahden miehen välillä oli helppo verrata.

Sarjan edetessä katsoja pääsi todistamaan tämän suhteen kaikki nousut ja laskut. Alkaen siitä, kun Jim oli kaihoisasti ihastunut Pamiin muttei saanut häntä. Jim päätyikin seurustelemaan uuden toimistotyöntekijän kanssa ja Pam oli tästä mustasukkainen. Lopulta he päätyivät kameroiden ulkopuolella yhteen. He olivat etäsuhteessa Pamin opiskellessa muualla ja kihlautuivat tänä aikana. He menivät naimisiin ja saivat lapsia. Jim muutti muualle töiden perässä, minkä takia Pam alkoi toteuttamaan taiteilijahaaveitaan. Tänä aikana heillä oli myös riitoja arjessa koskien perhe- ja työasioita, minkä takia Jim palasi takaisin vanhaan toimistotyöhönsä. Sarjan lopuksi he kuitenkin päätyivät muuttamaan yhdessä Jimin unelmatyön perässä. Näimme siis paljon enemmän tästä parista kuin brittisarjassa.

4.3 Sivuhahmot

Brittisarjassa aktiivisia sivuhahmoja ei ihan mahdottomasti ollut. Big Keith oli ainoa, kenellä oli enemmän dialogia, vaikka hänkään ei monessa kohtauksessa ollut edes läsnä. Sarja keskittyi vahvasti neljän päähenkilön keskinäisiin asioihin. Amerikkalaisessa sarjassa kaikki toimiston työntekijät olivat enemmän tai vähemmän isoissa rooleissa pitkin sarjan kulkua. On jaksoja, jotka keskittyivät täysin muihin kuin Michaeliin, Jimiin, Pamiin tai Dwightiin. Tämä voi olla yksi niistä syistä miksi amerikkalaissarja on suositumpi.

Toisaalta on jälleen hyvä huomioida sarjan kokonainen kesto, sillä amerikkalaisessa versiossa toimiston muihin hahmoihin alettiin kiinnittämään enemmän huomiota vasta toisen kauden jälkeen. Jos brittisarjaa olisi jatkettu vielä useamman kauden verran, uskoisin muidenkin hahmojen saaneen lisää ruutu-aikaa. Kun amerikkalaisen sarjan suosio oli varmistettu, kirjoittajat ja näyttelijät uskalsivat ottaa vapauksia näiden hahmojen kanssa. Amerikkalaisen sarjan kauneus piileekin sivuhahmoissa ja näiden tuomassa sisällössä.

Tarinaa rakennettiin ihan eri tavalla sivuhahmojen ympärille. Sikäli harmillista, että brittiläistä sarjaa ennätti tulla vain kaksi tuotantokautta ennen sarjan loppumista, sillä sivuhahmojen kehityksiä on vaikea vertailla tasavertaisesti. On kuitenkin ymmärrettävää, että brittisarjan yksi tarkoitus olikin päättää sarja ennen kuin sitä olisi pystytty laajentamaan entistä enemmän, sillä sarjan teema itsessään oli olla mahdollisimman tympeä dokumentti, joten miksi pitäisi piristää sivuhahmojen elämää määräänsä enempää. Amerikkalaissarjassa huomaa heti tämän ns. amerikkalaisen unelman mentaliteetin, kun kaikille mahdollisille hahmoille täytyi tuoda onnellinen, jopa koskettavakin loppu. Sarjan lopuksi voisi jopa todeta, ettei siinä ole yhtäkään sivuhahmoa vaan kaikki toimiston työntekijät ovat enemmän tai vähemmän päähahmoja.

4.4 Pilotti

Koska amerikkalaissarjan käsikirjoituksia oli haastava löytää luotettavista lähteistä, kun taas brittiläissarjan käsikirjoituksista on julkaistu kirjoja, pitäydyn vain pilottijaksossa. Löysin amerikkalaissarjan pilotista muutamalta eri sivustolta käsikirjoituksen, joka vaikutti olevan kaikissa sama, joten tulkitsen jaksoa täysin tämän pohjalta.

Brittiläispilotti on sanasta sanaan sama kuin käsikirjoitettu versionsa. Tässä huomaa sen, että sarjan on ohjannut ja käsikirjoittanut samat kaksi henkilöä, joista toinen myös näyttelee sarjan pääosaa. Suunnitelmissa on siis pitäydytty täydellisesti. Amerikkalaissarjassa oli useampi kirjoittaja läpi kausien ja vaikka heistäkin osa päätyi kameran eteen eri rooleihin, vetovastuu ei ollut samanlainen kuin Gervaisilla ja Merchantilla. Amerikkalaissarjassa oltiin yhtä lailla tarkkoja siitä, että käsikirjoituksessa pitäydyttiin. Näyttelijöille annettiin kuitenkin tilaa improvisoinnille, kun käsikirjoitusta noudattavia ottoja oli saatu tarpeeksi (Nunez 2020, Greene 2020, 169). Katsoessani amerikkalaispilottia ja lukiessani sen käsikirjoitusta, vain muutamat vuorosanat olivat hiukan eri tavalla alkuperäisestä.

Amerikkalaispilotti on rakenteeltaan sama kuin brittiläinen. Pilotit eroavat toisistaan lähinnä keston puolesta, minkä vuoksi joitain brittisarjassa näkyviä kohtauksia on poistettu. Amerikkalainen käsikirjoitus on lähes täysin samanlainen kuin

brittipilotin, mutta jaksoa katsoessa voi nähdä miten kohtauksia on ripoteltu eri järjestykseen ja käsikirjoituksesta itsestään on jätetty paljon pois, oletettavasti vasta leikkauspöydällä. Uskon, että kaikki mitä käsikirjoituksessa on ollut, on myös kuvattu. Pistin merkille, ettei amerikkalaiskäsikirjoituksessa ollut kuuluisaa nitoja hyytelössä -kohtausta, vaikka se oli kuitenkin jaksossa. Voi toki olla, että se vain uupui tästä tiedostosta tai tämä käsikirjoitus, jonka käsiini löysin, on vain yksi monesta versiosta ja ennen kuvauksia viimeistelyä versiota ei ole saatavilla. (Daniels, Gervais & Merchant 2005, Scriptslug 2005.)

Kielellisiä muutoksia on havaittavissa, sillä brittislangi ei välttämättä istu amerikkalaisten suuhun ja kulttuuriin samalla tavalla. Myös dialogin sisältö itsessään on erilainen molemmissa piloteissa. Esimerkiksi aloituskohtauksessa, jossa Michael Scott/David Brent juttelee jonkun kanssa hänen toimistossaan, hän soittaa puhelun ulkopuoliselle henkilölle. David Brent erehtyy heittämään vitsiä siitä, kuinka vaimo on jättänyt puhelun toisessa päässä olevan henkilön, kun taas Michael Scott erehtyy henkilön sukupuolesta. Myös itse tilanne heidän toimistossaan on hiukan eri. Michael juttelee työntekijänsä Jim Halpertin kanssa asiakassopimuksesta, kun taas David Brent haastattelee uutta työntekijää ja koittaa rekrytoida hänet varastopuolelle. Tällaisia hienon hienoja eroavaisuuksia on maltettu tehdä, kun sarjan pilottia on kehitelty Yhdysvalloissa. Idea on sama sisältäen pieniä muutoksia sisällöllisesti. Tämä ei kuitenkaan poista sitä tosiasiaa, josta monet olivat yhtä mielisiä, että amerikkalaisversio on lähes kopio.

4.5 Sarjan eteneminen ja päättyminen

Brittiläisessä sarjassa ei varsinaisesti ole juonta tai päämäärä, sillä eihän dokumenteissa sellaista aina ole. Hahmoilla voi olla jonkinlaisia tavoitteita ja haaveita elämässään, niin kuin kenellä tahansa ihmisellä, mutta kaikki eivät tietenkään välttämättä saavuta tai edes halua saavuttaa niitä. Tässäkin sarjassa katsoja voi huomata, että jännittävät hetket voivat olla hyvin pieniä ja ohimeneviä, eikä kunnianhimoisia tavoitteita aina ole. Erityisesti juuri brittisarja ei tuo mitään erityisiä loppuhuipennuksia, vaan hahmojen elämät jatkuvat hyvin pitkälti samanlaisina kuin ne olivat alkaneetkin. Joku löytää ehkä rakkauden, joku ylennetään työssään, mutta sarjan loppuksi tuntuu siltä, ettei mikään oikeastaan muutu.

Amerikkalainen sarja onkin toinen juttu. Koska sarja jatkuu niin monen kauden verran, hahmoille täytyy kehittää erilaisia kehityskaaria, edes pieniä sellaisia. Myös ympäristölle täytyy varmasti tapahtua edes jotain yhdeksän vuoden aikana, kuten sarjassa tapahtuukin. Esimies vaihtuu, firman omistaja vaihtuu, taloon tulee uusia työntekijöitä, talosta lähtee työntekijöitä, jotkut saavat perheenisäystä, joidenkin välille tulee eripuraa. Sarjan keskeisimmät juonet keskittyvätkin Jimin ja Pamin parisuhteeseen sekä Michaelin perhehaaveisiin. Alkukausilla käy myös ilmi, että Dwightilla on salainen suhde kollegansa Angelan kanssa ja tämän käännteitä voimme myös seurata, vaikka suhde onkin enemmän taka-alalla kuin muut. Kuitenkin sen jälkeen, kun Jim ja Pam sekä Michael saavat tahoillaan onnelliset loput rakkauden ja perhe-elämän suhteen, sarjan parisuhdevalokeilaan tulee uusia hahmoja, vaikka itse sarjan keskipiste ei siirrykään näiden hahmojen elämään.

Amerikkalaisessa sarjassa seurattiin myös Jimin ja Pamin parisuhteen lisäksi heidän molempien henkilökohtaisten unelmien tavoitteluja. Pam halusi taiteilijaksi, Jim työskennellä urheilun parissa ja molemmat onneksi saavuttivat unelmiaan sarjan loppua kohden. Tämä oli erityisesti katsojalle tärkeää nähdä, kuinka kaksi samaistuttavinta hahmoa toimistoympäristön tylsästä ilmapiiristä pääsivät toteuttamaan omia villedä unelmiaan ja muuttamaan lopulta pois. Oli kukin hahmo minikäläinen tahansa sarjan aikana, jokainen sai amerikkalaisessa sarjassa omalla tavallaan onnellisen lopun.

4.6 Visuaalinen ilme

Visuaaliselta ilmeeltään sarjat eivät eroa toisistaan lähes ollenkaan. Sarjan tarkoituksena onkin olla mahdollisimman tylsä, väritön, huonosti valaistu, aidolta näyttävä dokumentti. Sarjan luojien ideana oli se, että nauhoja olisi säilytetty hyllyllä pitkän aikaa julkaisemattomina, minkä vuoksi värit olisivat haalistuneita kuin vanhassa valokuvassa (Merchant 2020, Greene 2020, 18). Tässä molemmat sarjat onnistuvat erityisesti alkukausina, sillä 2000-luvun alussa sarjan budjetti ja kalusto ei ollut mitään päätä huimaavaa teknologiaa verrattuna nykypäivään.

Jos vertaa amerikkalaisen sarjan ensimmäistä ja viimeistä kautta, eron huomaa välittömästi mm. kuvan tarkkuudessa. Kuitenkin sarja on onnistunut pitämään yksinkertaisen värimaailmansa alusta loppuun saakka. Vaikka olenkin käsikirjoituksen opiskelija, käyn kuitenkin vähän läpi sarjojen visuaalisia eroja, sillä ne ovat merkittävä osa tarinankerrontaa ja kokonaiskuvaa.

4.6.1 Kuvaus

Kuvaustyyli on sarjoissa sama. Tarkoituksena on seurata kuvitteellisen kuvausryhmän taltioimaa ja editoimaa dokumenttia. Toimiston työntekijät tiedostavat kuvausryhmän olemassaolon, heidän kanssaan kommunikoidaan ilmeillä tai eleillä, keskustellaan muulloinkin kuin vain haastatteluissa. Kun amerikkalaista sarjaa seuraa pari kautta pidemmälle, voi huomata visuaalisen laadun kehittymisen.

Käsikirjoittaja Jen Celottan mukaan (Greene 20, 133) sarjan edetessä kolmannelle tuotantokaudelle jokainen osasto halusi panostaa enemmän, mikä olisi tarkoittanut parempaa kuvauskalustoa, hienompia vaatteita, parempaa valaisua. Kuitenkin tuottajat joutuivat pistämään vastaan, sillä sarjan hienous piilee yksinkertaisuudessa ja tietynlaisessa tylsässä, harmaassa ilmeessä, minkä vuoksi sarja ei voisi modernisoitua liikaa. Amerikkalaisen sarjan ensimmäisen ja viimeisen kauden välillä on huomattavissa eroja, mikä tietenkin kuuluu asiaan, sillä kalustoa on päivitettävä. Sarja ei kuitenkaan kärsi suuria teknillisiä muutoksia, jotka vaikuttaisivat visuaaliseen ilmeeseen.

4.6.2 Leikkaus

Brittiläisessä sarjassa leikkauksia on paljon vähemmän. Varsinaiset siirtymät hoidetaan useammin kameran liikkeillä ja kuvissa viivytellään pidempään kuin amerikkalaisessa. Amerikkalaisessa sarjassa leikkausrytmi on paljon tiheämpi, minkä sinänsä ymmärtää, sillä heidän jaksonsa ovat lyhyempiä. Koska amerikkalaiset jaksot kestävät sen n. 20 minuuttia, laskin pilottijaksojen kohdalla erot 20 minuutin kohdalle saakka. Brittiläisessä oli n. 115 leikkausta tähän mennessä, kun taas

amerikkalaisessa oli lähemmäs 150 leikkauskohtaa. Mainittakoon että brittipilottissa leikkauskohtia oli myös n. 150 jakson lopuksi, eli vasta 30 minuutin jälkeen. Jaksojen kesto vaikuttaa merkittävästi leikkaustyyliin ja kuvakerrontaan näiden kahden välillä.

Toisaalta amerikkalainen tyyli leikata tiiviimmin kohtauksia voi kertoa myös heidän tavastaan luoda draamaa. Halutaan nopeita kuvia ihmisten reaktioista eri tilanteisiin ja jotta kuva ei näytä sekaiselta niin tämä toteutetaan useammilla leikkauksilla, kun taas brittiläisessä sarjassa reaktioihin ei leikata niin nopeasti vaan kameramies liikkuu enemmän tilassa. Tällä tavalla tunnelma on dokumentaarisempi, tai ainakin enemmän 2000-luvun alkuun soveltuvampi.

4.6.3 Lavastus

Amerikkalaista versiota luodessa käsikirjoittaja Greg Daniels ja ohjaaja Ken Kwapis käyttivät paljon aikaa itse toimiston pohjapiirroksen ja sen suunnitteluun. Eri-tyisesti pöytien järjestely oli tärkeä asia saada kohdilleen sarjan alussa, sillä niillä pystyttiin korostamaan tiettyjä suhteita. (Kwapis 2020, Greene 2020, 53.) Esimerkiksi Dwight ja Jim eivät ole toisiaan vastakkain vaan pienessä kulmassa. Kwapisin mukaan heille oli tärkeää muodostaa Jimin ja Pamin välinen suhde sillä, että Pam olisi aina Jimiä kohti, mutta Jim ei, vaan hänen täytyisi kääntyä nähdäkseen Pamin. Tämä mahdollisti ohjaajalle alkupään jaksoissa suunnitella kuvia, joissa me näemme Jimin ohi Pamiin ja kuinka hän katsoo Jimiä.

Huomasin samanlaisen toimistoasetelman brittiläisessä sarjassa. Tim ja Gareth eivät ole toisiaan vastakkain vaan pienessä kulmassa, Dawn näkee kaikkialle toimistossa ja Timin täytyisi kääntyä häntä kohti, jos hän haluaisi katsoa Dawnia. En kuitenkaan huomannut sarjaa katsoessani, että tätä pohjasuunnittelua olisi hyödynnetty kuvatessa, sillä samankaltaisia Jim-Pam-kuvia ei sarjassa ole. Jos haluamme nähdä kuinka Dawn katsoo Timiä, kamera kuvaa ensin Dawnia ja sitten hänen katseensa kohdetta Timiä. Kamera joko siirtyy suoraan tai tämä katseenkohdistus näytetään leikkaamalla henkilöstä henkilöön.

4.6.4 Puvustus

Puvustuksessa ei ole merkittäviä eroja. Molemmissa sarjoissa eletään kuitenkin 2000-luvun alkua, joten muoti on sen mukaista hyvin pelkistetyssä muodossa. Kenenkään hahmon tyyli ei poikkea massasta, vaan kaikki noudattavat klassista toimistotyyliä, vaikka poikkeuksena sääntöön on amerikkalaisen sarjan Kelly Kapoor, jonka vaatteet ovat värikkäitä ja materiaaliltaan hienompia kuin muiden. Tämä osoittaa katsojalle Kellyn persoonallisen, suorastaan trendikkään luonteen lisäksi sen, että häntä ei ole tarkoitettu tällaiseen toimistoympäristöön vaan häntä odottaa ihan omat seikkailut tulevaisuudessa. Hänen tyyliinsä kertoo katsojalle myös sen, että tämä hahmo on todennäköisesti ainut toimistossa, joka on perillä sen hetken trendeistä ja median uusimmista käännteistä ja tämä onkin se rooli mihin Kellyn hahmo lokeroidaan.

Puvustuksella kerrotaan muidenkin hahmojen tarinaa amerikkalaisessa versiossa. Brittsarjassa hahmojen persooniin kytketyt asut eivät korostu samalla tavalla, sillä sarjan keskiössä on vain nimetyt henkilöt, kun taas amerikkalaisessa sarjassa kaikki toimiston työntekijät ovat tärkeässä roolissa ennemmin tai myöhemmin. Vaikka amerikkalaisessa toimistossa muut kuin Kelly pukeutuvat neutraaleihin sävyihin ja asut toistavat itseään, jokaisella on silti yksilöllinen tyyli, joka tukee kokonaiskuvaa. Esimerkiksi Angela, joka on hyvin siisti, tarkka ja täsmällinen, mutta melko kylmä ja tuomitseva persoona, pukeutuu peittäviin ja klassisiin vaatteisiin, hänen hiuksensa ovat suorat ja usein laitettu huolellisesti. Hänet näkee usein kylmissä ja yksinkertaisissa sävyissä. Vertailun vuoksi Pamin asut ovat hyvin perinteisiä virkailijan tai sihteerin asuja, hänellä on yleensä kauluspaita ja hame, kiharat hiukset puoliksi kiinni. Pamin sävyt ovat tyyppillisesti pastellia ja lämpimiä sävyjä. Hänen vaatetuksensa ja kampauksensa tukevat hänen lämminhenkisyyttään ja naapurintyttömäisyyttään, kun taas Angela muistuttaa enemmänkin ikävää ala-asteen opettajaa.

4.7 Jaksovertailu

Tähän mennessä olen vertailut sarjoja toisiinsa pilotin ja kokonaiskuvan osalta. Pilotteja katsoessa pystyi löytämään pieniä eroja maiden välillä. Sarjojen kokonaisuutta on myös helppo tarkastella yleisellä tasolla, kun toisesta on tehty kaksi tuotantokautta ja toisesta yhdeksän. Halusin kuitenkin valikoida molemmista yhden jakson ja käydä lyhyesti läpi mitä ne mahdollisesti kertovat kummankin sarjan luonteesta yleisesti. Tämä voi auttaa valottamaan maiden välisiä eroja viihteen osalta, sekä tukee katsojien mielipiteitä amerikkalaisen ja brittiläisen komedian eroista.

4.7.1 The Office US: Murder (kausi 6, jakso 10)

Jakson pääjuonena on pelko konkurssista, joka uhkaa Dunder Mifflinia. Jakson alussa työntekijät saavat sähköpostin, jossa varoitetaan tulevasta artikkelista, jonka mukaan yritys olisi menossa konkurssiin. Tämän seurauksena nykyään yhdessä esimiehinä toimivat Jim ja Michael koittavat miettiä miten työpäivästä selvitäisiin ilman ylimääräistä stressiä. Ihmiset ovat huolissaan tulevaisuudestaan. Jim ehdottaa, että työpäivä jatkuisi normaalisti, mutta Michael on sitä mieltä, että heidän tulee keksiä tekemistä, joka veisi työntekijöiden ajatukset muualle. Hän päätyy yksinään tähän ratkaisuun ja alkaa pelaamaan murhamysteeri-lautapeliä, johon hän pyytää muita liittymään. Jim ei ole tästä aluksi hyvillään. Sivujuonena Andy on päättänyt pyytää Eriniä ulos ja koittaa tehdä aloitteen asian eteen.

Jotkut ottavat murhamysteripelin enemmän tosissaan kuin toiset ja mysteerin ympärillä vallitseva tunnelma tiivistyy jakson edetessä. Kaikki peliin osallistuvat ovat omaksuneet heille nimetyt roolihahmot. Andy rohkaistuu pyytämään Eriniä ulos, mutta pian hän joutuu huomaamaan, että Erin tuntuu ottavan treffikutsun osana peliä. Jim turhautuu roolipeliin, sillä taustalla kytee pelko potkuista. Hän juttelee asiasta Michaelille, joka tuntuu ensimmäistä kertaa koko sarjan aikana ärähtävän kunnolla Jimille takaisin. Michael toivoisi, että Jim antaisi heidän pelata, sillä he tarvitsevat tätä harhautusta eikä enempää stressiä. Jim ymmärtää tämän puhuttuaan puhelimesta esimiehensä kanssa siitä, kuinka tilanne yrityksen osalta näyttää erittäin heikolta. Jim antaa roolipelin jatkaa.

Jakson lopuksi Andy ja Erin kommunikoivat ristiin ja molemmat luulevat, että toinen vain vitsaili treffikutsun suhteen, vaikka he myöntävätkin haastattelussa, että olisivat halunneet treffeille. Työpäivän päätteeksi Michael, Dwight, Andy ja Pam osoittavat toisiaan sormillaan leikkien niiden olevan aseita. Jim saapuu paikalle keskeyttäen tilanteen ja hakee Pamin kotiin. Miehet jäävät ”ampumaan” toisensa, täten murhamysteeri sekä jakso päättyy.

Jakso sisälsi sekä pientä ihmissuhdedraamaa kuin myös paljon toimintaa. Monet toimiston työntekijät omistautuivat roolipelille ja heillä oli hauskaa. He puhuivat eri aksenteilla, tutkivat rikospaikkaa, kuvasivat ruumista, kuulustelivat toisiaan ja kävivät paikoitellen aggressiivisiksi. Vaikka kyseessä olisi voinut olla tavallinen päivä toimistossa, esimies Michael päätti viedä asian pidemmälle ja luoda viihdettä kaikkien jaettavaksi.

4.7.2 The Office UK: Appraisals (kausi 2, jakso 2)

Jakson pääjuonena on työntekijöiden arviointi sekä Davidin konflikti uuden esimiehen kanssa. David Brentin tulee käydä henkilökohtainen arviointikeskustelu jokaisen työntekijänsä kanssa näiden täyttämien lomakkeiden tuella. Tässä vaiheessa sarjaa toimisto on yhdistynyt toisen toimiston kanssa ja työpaikalla näkyy uusia kasvoja kuten uusi esimies Neil. Uuden esimiehen hyväksyminen on ollut Davidille hankalaa, sillä henkilökunta tuntuu pitävän Neilista enemmän kuin hänestä. Neil nähdään hauskana ja rentona esimiehenä, mikä ärsyttää huomionkiipeää Davidia suunnattomasti.

David koittaa jakson aikana viedä työntekijöitään lähipubiin oluelle, tunnelman kuitenkin pysyessä kiusallisena. Kukaan ei halua puhua mitään ja David yrittää virittää keskustelua kuitenkin siinä onnistumatta. Hän suuttuu tästä ja koittaa mustamaalata Neiliä uusille työntekijöille. Lopulta hän naljailee Neilille muiden kuullen. Neil vie hänet toimistoon ja pyytää häntä puhumaan kasvotusten, mikäli ongelmia on. Tämän jälkeen David menee puhumaan osalle työntekijöistä siitä, kuinka Neil haukkui kaikki talon työntekijät.

Työntekijöiden arviointikeskusteluissa Tim ja Dawn kertovat omista haaveistaan, joita David kommentoi tyhjentävästi. Hän myös koittaa saada Dawnin sanomaan, että David on Dawnin esikuva rajaamalla vaihtoehtoja niin kauan, kunnes Dawn nimeää hänet. Big Keith koituu Davidin päänvaivaksi, sillä hän ei ole täyttänyt arviointikyselyään ollenkaan. David joutuu täyttämään kyselyn Keithin puolesta ja vastausten saaminen tuottaa hankaluuksia. Keith vain tuijottaa, mässäyttää purkkaa ja vastaa hyvin lyhytsanaisesti mietittyään oman aikansa.

Jakson alussa nähdään myös palohälytysharjoitus kesken työpäivän. Gareth hoi-taa tilanteen mallikkaasti ja ohjaa ihmiset ulos rakennuksesta. David puolestaan kertoo kameroille, että kyseessä on kuitenkin vain harjoitus. Tämän vuoksi hän tarjoutuu auliisti auttamaan pyörätuolissa kulkevan työntekijän alas portaita, Gareth apunaan. He päätyvät kuitenkin kantamaan työntekijän vain kerroksen tai pari alemmas. Vedoten siihen, että kyseessä on vain harjoitus, he jättävät työntekijän portaikkoon paeten itse paikalta.

Tästäkään jaksosta ei puutu pientä ihmissuhdedraamaa. Jakson alussa Tim nal-jailee Garethille tämän rannetreenistä. Dawnin kihlattu Lee tulee pyytämään anteeksi Timiltä koskien heidän aiempaa eripuraansa. Uusien työntekijöiden jou-kossa on myös Rachel, joka on kiinnittänyt huomionsa Timiin. He vaikuttavat lä-hentyvän jakson aikana jonkin verran, mikä näyttää häiritsevän Dawnia. Gareth myös tunnustaa haastattelussaan olevansa kiinnostunut Rachelista ja toivoisi Ti-min väistyvän heidän tieltään. Rachel pyytää Timiä ulos, mikä harmittaa Garethia ja hän muistuttaa Rachelille, että jos hommat ei sujukaan Timin kanssa, Rachel voi ottaa häneen yhteyttä. Hän myös pyytää hyvin asiattomasti, toisen työntekijän kuullen, Rachelia käyttämään kondomia. Jakson lopuksi toimiston sulkeutuessa David avautuu Dawnille kyllästymisestään ja hän haluaa Dawnin kertovan hänen olevan hauska ja kysyy tarkempia kysymyksiä hauskuudestaan. He juovat Davi-din tarjoamat juomat ja David lausuu Dawnille hyvin oudon runon. Koko tilanne on Dawnille hyvin vaivaannuttava.

4.7.3 Vertailu

Kun aiemmin pääsin leikkausten laskemisen makuun, halusin mielenkiinnosta verrata näidenkin jaksojen välillä leikkausrytmiä. Jaksojen päätteeksi brittisarja oli saanut kasaan n. 150 leikkausta, kuten pilotissakin, mutta amerikkalainen versio tuplasi tämän määrän. Ottaen huomioon, että amerikkalaisjaksojen kesto on lähes kymmenen minuuttia lyhyempi, tämä leikkaustahti on melko nopea.

Brittijaksossa korostui ihmisten vastenmielisyys. Keith ei jaksanut täyttää loma-kettaan, Tim oli ilkeä Garethille, David ja Gareth jättivät pyörätuolissa liikkuvan kollegansa oman onnensa nojaan, Gareth syyllistyi seksuaaliseen häirintään, David valehteli omille työntekijöilleen Neilistä. Itse kukin ärsytti toinen toistaan vuorotellen, ja kukaan ei oikein tuntunut nauttivan päivän kulusta. Ainoa hauska hetki toimistolla oli sinä aikana, kun David oli muualla.

Brittijaksossa oli normaalista poiketen vaihtelevammin tapahtumapaikkoja, vaikka pääpaino keskittyikin toimistoympäristöön. Komediala syntyä kiusallisista ja jopa törkeistäkin hetkistä, kun joku hahmo sanoo tai tekee jotain typerää ja katsoja voi vain nauraa myötähäpeästä. Tämä on hyvä esimerkki brittiläiskomediasta ja The Office UK:sta ylipäätään. Vaikka joku olisikin yhdessä kohtauksessa jollekin mukava, katsoja pääsee todennäköisesti pettymään heti seuraavassa kohtauksessa.

Amerikkalaisjaksossa puolestaan tehtiin kaikki mahdollinen, jotta työpaikalla olisi rento ilmapiiri. Kaikkihan eivät tästä pitäneet, mutta osanotto yhteiseen ajanviettoon oli yllättävän laaja. Jokainen hahmo pääsi tekemään jotain mielekästä, päätti hän sitten roolipelata tai jatkaa työpäiväänsä normaalisti. Vaikka ulkopuolinen uhka pelottikin, Michael halusi esimiehenä piristää muita. Tässä hän eroaa Davidista suuresti. Jaksossa oli tietenkin paljon toimintaa, sillä murhamysteeri ja intohimoiset pelaajat vaativat sitä. Tämä saattoi myös vaikuttaa tiukkaan leikkausrytmiin, sillä tunnelma oli hyvin intensiivinen murhaa selvittäessä.

Normaalisti amerikkalaissarja seikkailee paljon enemmän toimiston ulkopuolella kuin brittisarja. Halusin kuitenkin valita vertailuksi juuri sellaiset jaksot, joissa brittisarja käykin toimiston ulkopuolella ja amerikkalaissarja jää puolestaan toimiston

sisälle. Tämä ehkä havainnollisti enemmän sitä, miten eri tavoin kuitenkin luodaan draamaa ja hauskoja hetkiä. Sanoisin että brittisarjassa, ja tässä jaksossa erityisesti, hauskat hetket tuli pelkästä dialogista ja siitä, miten hahmot ajattelevat ensisijaisesti itseään. Amerikkalaisjaksossa puolestaan hauskat hetket tulivat siitä, kuinka äärimmilleen hahmot haluavat mennä itsensä ja toistensa viihdyttämisen vuoksi. Se, että jakson aikana hahmot ovat käytännössä toistensa kurkuissa kiinni roolipelin vuoksi, kertoo heidän omistautumisestaan ja intohimostaan.

Tässä vertailussa korostui ajatus, joka tässäkin tutkimuksessa on jo mainittu useamman lähteen voimin. Ajatus siitä, että amerikkalaiset haluavat ensisijaisesti kertoa asiat positiivisen kautta: konkurssi uhkaa, mutta leikitään ensin. Ajatus siitä, että brittiläiset haluavat kertoa elämän realiteeteista ja ihmisluonteesta: esimies voi jättää sinut portaikkoon palohälytyksen aikana.

5 POHDINTA

Jos jollain sanoilla olisi kuvailtava näiden sarjojen eroja, amerikkalaissarja on optimistinen, hyvän mielen hömppäkomedialla. Toki sarja sisältää paljon mustaa huumoria ja vaikeampiakin hetkiä, mutta asioita käsitellään ikään kuin valon kautta. Sarja ei mene missään vaiheessa synkäksi. Välillä saa tuntea myötähäpeää, mutta se kuuluu ohjelman ideaan. Sarjaa on helppo katsoa monta jaksoa peräkkäin kyllästymättä tai tuntematta ähkyä. Kokemukseni brittisarjan kanssa oli hiukan toisenlainen. Katsoin jakson tai pari kerrallaan, kunnes piti pitää tauko, sillä myötähäpeän ja vastenmielisyyden tunne oli ajoittain niin voimakas. Tämä ei ole kuitenkaan huono juttu.

Tutkiessani ja vertailllessani molempia sarjoja, ongelmaksi nousi sarjojen jyrkkä ero kausien määrässä. Brittiläissarja loppui ennen kuin ehti mahdollisesti päästä potentiaaliseen huippuunsa, kun taas amerikkalaissarja venytti kestoaan senkin jälkeen. Sarja olisi voinut loppua Michaelin poistuessa, mutta he tekivät päätöksen jatkaa, jotta muutkin hahmot saisivat tarinoilleen lopun. Ymmärrän tämän täysin, sillä sarjan loppu oli uskollinen hahmoilleen.

Amerikkalaissarjassa oli paljon enemmän toimintaa, niin toimistossa kuin sen ulkopuolella. Hahmoille haluttiin tarjota mahdollisuudet menestyä ja edetä elämässään haluamilleen poluille. Tämä edellytti tietenkin useita jaksoja sekä useita tuotantokausia, sillä haluttiin rakentaa jännitettä mahdollisimman monista asioista kerralla ja mahdollisimman pitkään. Tässä ehkä päästään amerikkalaisen televisioviihteen ytimeen, sillä lähes kaikki suosituimmat amerikkalaissarjat ovat kestäneet useita tuotantokausia. Brittisarja oli puolestaan lyhyt ja ytimekäs, rehellinen, vaatimaton eikä poistunut toimistotiloista kuin pari kertaa. Sarja ei antanut erityisen onnellisia tai menestyksekkäitä loppuja vaan kertoi miten asiat ovat. Joilakin elämä jatkui täysin samana kuin aikaisemmin, jotkut etenivät elämässään sen verran että rakastuivat ja päätyivät yhteen. Ei sen kummempaa.

Tässä mahdollisesti kiteytyy amerikkalaisen ja brittiläisen komedian eroavaisuudet, puhumattakaan itse tarinankerronnasta. Amerikkalaiset tekevät asioista isompia, luovat jännitettä, draamaa ja fyysisiä stunteja, jotta katsojilla olisi haus-

kaa. Britit pitävät asiat hiukan hillitympinä ja keskittyvät itse tilanteeseen ja hahmojen väliseen jännitteeseen. Amerikkalaisessa komediassa on positiivinen energia ja erilaiset kommellukset ovat viihdettä, jonka parissa on helppo rentoutua ja sarjan voi hyvin laittaa vaikka taustalle pyörimään. Brittiläiskomedia painottuu useammin dialogiin, minkä vuoksi sitä voi joutua seuraamaan tarkemmin keskittyen.

Tutkimus mahdollisti sanoittamaan paremmin omia näkemyksiä aiheesta. Tämä auttoi ymmärtämään miksi ihmiset komediasarjaa katsoessa suosivat mahdollisesti enemmän toista tyyliä kuin toista. Lopulta itse huumorin tulkitseminen ja siihen suhtautuminen jää katsojien vastuulle. Voisimme vertailla eri kulttuurien sisältöä pääsemättä kaikkia tyydyttävään, yhteen ainoaan lopputulokseen. Amerikkalaisilla on oma tyyliinsä tehdä viihdettä, kuin myös brittiläisillä ja hyvä niin.

LÄHTEET

Americans - Do you appreciate British humour? 2011. Drucey. Reddit. Viitattu 24.4.2022. https://www.reddit.com/r/AskReddit/comments/e8v8g/americans_do_you_appreciate_british_humour/

Blake, M. 2014. How to be a sitcom writer. Secrets from the inside. 2. painos. Luton: Andrews UK Limited.

British vs American Comedy - A Comparative Analysis. 2019. The Film Essay. YouTube. Viitattu 22.4.2022. <https://www.youtube.com/watch?v=Y0ugW-N3mF0>

British vs. American Comedy: What's the difference? 2016. Now You See It. YouTube. Viitattu 23.4.2022. <https://youtu.be/Zyv4jGWEzxY>

Daniels, G., Gervais, R. & Merchant, S. 2005. The Office "Pilot". Scriptslug. Viitattu 6.5.2022. <https://www.scriptslug.com/script/the-office-101-pilot-2005>

Fordham Metz, W. 2008. How Sitcoms Work. How Stuff Works 5.2.2008. Viitattu 10.4.2022. <https://entertainment.howstuffworks.com/sitcom.htm>

Gervais, R. & Merchant, S. 2002. The Office. The Scripts: Series 1. Uud. painos. Lontoo: BBC Worldwide Limited.

Gervais, R. 2011. The Difference Between American and British Humour. Time 9.11.2011. Viitattu 10.4.2022. <https://time.com/3720218/difference-between-american-british-humour/>

Greene, A. 2020. The Office. The Untold Story of the Greatest Sitcom of the 2000s. 4. painos. New York: Dutton.

Hietala, V. 1993. Kuvien todellisuus: johdatusta kuvallisen kulttuurin ymmärtämiseen ja tulkintaan. Helsinki: Kirjastopalvelu.

Izzard, E. 1999. Dress to Kill. Stand up -esitys 13.6.1999. San Fransisco. Viitattu 22.4.2022. <https://youtu.be/5XKE70Kxl6Y>

Nikkinen A. & Vacklin, A. 2012. Television runousoppia: toisenlainen katse tv-ohjelmiin. Helsinki: Like.

Pruner, A. 2020. Five ways The Office changed tv forever. Rotten Tomatoes 24.3.2020. Viitattu 20.3.2022. <https://editorial.rottentomatoes.com/article/five-ways-the-office-changed-tv-forever/>

Romean, R. 2021. What It's Always Sunny In Philadelphia's True Goal Is With Its Comedy, According To Glenn Howerton. Cinemablend 4.12.2021. Viitattu 26.4.2022. <https://www.cinemablend.com/television/what-its-always-sunny-in-philadelphias-true-goal-is-with-its-comedy-according-to-glenn-howerton>

Rooms, R. 2012. When British TV flies across the pond. CNN 6.4.2012. Viitattu 29.3.2022. <https://edition.cnn.com/2012/04/06/showbiz/tv/british-tv-shows-rooms/>

Spangler, T. 2021. 'The Office' Was by Far the Most-Streamed TV Show in 2020, Nielsen Says. Variety 12.1.2021. Viitattu 4.4.2022. <https://variety.com/2021/digital/news/the-office-most-streamed-tv-show-2020-nielsen-1234883822/>

The Office is named the best show of the past 20 years. 2015. BBC News. Viitattu 6.5.2022. <https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-31145276>

The Office, "Downsize". UK 2001, Capital United Nations Entertainment, The Identity Company. Esitetty Isossa-Britanniassa 9.7.2001 BBC Two.

The Office, "Appraisals". UK 2002, Capital United Nations Entertainment, The Identity Company. Esitetty Isossa-Britanniassa 7.10.2002 BBC Two.

The Office, "Pilot". USA 2005, Deedle-Dee Productions, 3 Arts Entertainment, Reveille Productions, NBC Universal Television Studio. Esitetty Yhdysvalloissa 24.4.2005 NBC.

The Office, "Murder". USA 2009, Deedle-Dee Productions, 3 Arts Entertainment, Shine America, Universal Television. Esitetty Yhdysvalloissa 12.11.2009 NBC.

What's the difference between American and British humor? 2021. ChuckieFerrer1980. Reddit. Viitattu 24.4.2022. https://www.reddit.com/r/AskReddit/comments/oslsv1/whats_the_difference_between_american_and_british